Pártnapok Szegeden és a járásban

A jövő héten a következő pártnapok lesznek Szegeden: *Június 14-én, hétfőn* délután fél 4 órakor a Vegyiáru Nagykereskedelmi Vállalatnál *dr. Szilárd* János egyetemi adjunktus, fél 5 órakor a Delta Kereskedelmi Vállalatnál *Kónya* Sándorné, a KSZV pártbizottságának titkára, fél 6 órakor a Szegedi Élelmiszer-kiskereskedelmi Vállalatnál *dr. Valkusz* Pálné, a Tisza-parti Gimnázium igazgatóhelyettese, délután 5 órakor a Belváros I. pártszervezetben *Dékány* László, a városi pártbizottság osztályvezetője tart pártnapot.

Június 15-én, kedden délután 4 órakor a Szeged városi tanácsnál *Pollák* Zoltán, a Paprikafeldolgozó Vállalat igazgatója, délután 4 órakor a Csongrád megyei Vendéglátó Vállalatnál *Börcsök* Ferenc, a Vidia Kereskedelmi Vállalat igazgatója, fél 4 órakor az IKV-nál *dr. Dáni* Mihály, a MÁV Igazgatóság osztályvezetője lesz az előadó.

Június 16-án, szerdán délután 3 órakor a Tanárképző Főiskolán *Sípos* Géza, az MSZMP Szeged városi bizottságának első titkára, délután 4 órakor a Szegedi Építőipari Vállalatnál *Veress* Ferenc, a városi pártbizottság munkatársa, délután 5 órakor a felsővárosi pártszervezetben *Horváth* Lászlóné, a városi pártbizottság munkatársa tart pártnapot.

Június 17-én, csütörtökön délután 2 órakor a cipőgyárban *dr. Piros* László, a Csongrád megyei Állatforgalmi és Húsipari Vállalat igazgatója, délután fél 3 órakor a gumigyárban *Hofgesang* Péter, a népfront városi titkára, délután 2 órakor az Április 4. Cipész Ktsz-ben *Kakuszi* Géza, a kábelgyár igazgatója, délután fél 3 órakor a ruhagyárban *dr. Biczó* György, a városi tanács elnöke, fél 3 órakor a kéziszerszámgyárban *Takács* János, a városi tanács elnökhelyettese, délután 3 órakor a Volán 10. sz. Vállalatnál és az AFIT XI. Autójavító Vállalatnál *Bódi* László, az Öntödei Vállalat gyáregységének igazgatója, délután 3 órakor az Élelmiszeripari Főiskolán és az Élelmiszeripari Szakközépiskolában *Szabó* G. László, a városi pártbizottság osztályvezetője, délután 5 órakor a Belváros II. pártszervezetnél *Kószó* Józsefné, a Talajerőgazdálkodási Vállalat igazgatója, délután 6 órakor a Petőfitelep I. pártszervezetben *Buknicz* Sándorné, a városi pártbizottság munkatársa, délután 6 órakor a Petőfitelep II. pártszervezetnél *Baranyi* Istvánné, a városi pártbizottság munkatársa, délután 6 órakor az alsóvárosi pártszervezetben *Rigó* Szilveszter, a városi pártbizottság munkatársa tart előadást.

Az MSZMP szegedi járási bizottsága szintén rendez pártnapi előadásokat a jövő héten a járás termelőszövetkezeteiben, művelődési otthonaiban.

Kisteleken *június 14-én*, délután 5 órakor, a pártház épületében *Mesits* Zoltán, Balástyán, Alsógajgonyán délután 6 órakor *Szépkúti* István, Algyőn a Rákóczi Tsz-ben, este 7 órakor, *Vörös* Lajos; *június 15-én* Bakson, a művelődési otthonban, este 7 órakor *dr. Falu* György tart előadást.

Minirobbantásokkal alakítják a metróállomásokat

Az irányított robbantások több száz ember munkáját helyettesítik nap mint nap a budapesti metróépítkezésnél. A robbantás, amelynek hatásait, munkavégző képességét már úgy ismerik a szakemberek, mint mesterember a szerszámát, elfogadott technológia a földalatti építésénél. A munkákat a Bányászati Kutató Intézet robbantó brigádja végzi.

A legnagyobb akciókra az állomások nagytermeinek kialakításánál kerül sor. A szakemberek a metróépítkezés során olyan különleges módszert dolgoztak ki, amellyel már bebetonozott teremben is tudnak robbantani. Az állomások fő oldal- és fedőfalait kibetonozzák, majd a későbbi légtérben még bent maradt óriási kőtömeget minitöltetekkel fokozatosan úgy tördelik szét, hogy a betonozásnak semmi baja sem történik.

Legkényesebbek azok az akciók, amikor az alagút vagy állomás helyét épületek alatt kell kirobbantani. Ilyenkor próbarobbantásokat és szeizmikus méréseket végeznek, a próbarobbantásokat kis töltetekkel kezdik, és a robbanóanyag mennyiségét fokozatosan emelik. Érdekes módon határozzák meg azt a maximális rezgéserősséget, ami a lakóházakat még nem veszélyezteti. A főútvonalak közelében a csúcsforgalom idején lemérik az autóbuszok, villamosok, gépkocsik okozta rezgést és a mélyben úgy irányítják a robbantásokat, hogy ezt a határértéket ne haladja meg.

Felvétel a felsőoktatási intézményekbe

Június 28-án országszerte megkezdődnek a felvételi vizsgák a felsőoktatási intézmények nappali, esti és levelező tagozatain. Az írásbeli vizsgákat 28-án a Marx Károly közgazdaságtudományi egyetemre, a gazdasági főiskolákra, a felsőfokú külkereskedelmi szakiskolára, valamint az orvostudományi egyetemekre jelentkezők kezdik. Másnap írásbeliznek a műszaki egyetemekre, a tudományegyetemek természettudományi karaira, a műszaki főiskolákra és felsőfokú technikumokra pályázók.

A tudományegyetemek bölcsészettudományi karain június 30-án tartják az írásbeliket. Az írásbeli vizsgák utolsó napja július 1-e lesz, amikor a tudományegyetemek állam- és jogtudományi karain adnak számot tudásukról a jelöltek. Az írásbeli pótvizsga időpontja azok számára, akik kivételes indok miatt nem tudtak a kijelölt időpontban megjelenni, egységesen, július 7-én lesz. Az írásbelit követően egy-két napon belül valamennyi tagozaton megkezdődnek a szóbeli felvételik, s általában július közepéig, de legkésőbb 31-ig befejeződnek.

Tapasztalatcsere

Magyar mezőgazdasági szakemberek látogatása vajdasági birtokokon

(Kiküldött munkatársunktól.)

Szakemberek tapasztalatcseréje mindig eredményeket hoz. Különösen hasznos egy-egy szomszédbeli látogatás, ha azonos gazdálkodási körülmények között egy-egy növény meghonosításáról, termesztéséről van szó. Ezt szolgálta a minap a vajdasági birtokokon a Békés—Csongrád megyei Állami Gazdaságok szakembereinek tanulmányútja. A Mezőhegyesi Állami Gazdaság jó kapcsolatot alakított ki az eszéki kombináttal, s a hazai cukorrépa-termesztés fellendítése érdekében „szellemi tőkét" vásárolt a jugoszláv féltől, szakmai tanácsadást. Már mutatkoznak konkrét eredmények, hiszen Mezőhegyesen az idén 1700 holdon termesztenek cukorrépát, s a Viharsarok több nagygazdaságában ugyancsak nagyobb területen, jó terméskilátásokkal, ami nem közömbös, hiszen az utóbbi esztendőkben Magyarországon visszaesett e növény termesztése, s majdhogynem importra szorulunk.

A szenttamási Pionír birtokon hasznos tapasztalatokkal gazdagodtak a magyar szakemberek. Az összesen 1800 hektár szántón gazdálkodó állami birtok modern, mintaszerű. Három növényt termesztenek; kukoricát, búzát és cukorrépamagot. Mindössze 84 alkalmazott dolgozik, közülük nyolc mezőgazdasági szakember, 7 adminisztrátor, 7 szakképzetlen munkás, a többi pedig traktoros, mesterember. Nyolc esztendeje gazdálkodnak itt, nehéz körülmények között kezdődött az élet, magánszemélyektől, magánkézből vásárolták össze a birtokot. Évről évre fokozták a terméseredményeket, s ötéves átlagban búzából hektáronként 47 mázsás a termés. Volt esztendő, amikor 53 mázsát adott hektáronként a búza. Kukoricából az ötéves átlagtermés hektáronként 82 mázsa.

A számok nagyon beszédesek és imponálóak. A területen meggyőződött a küldöttség, hogy nem is alaptalanok. Az egész birtokot öntözni tudják. Jó a gépi ellátottság; 18 traktor, 6 kombájn, 20 öntözőberendezés és a szükséges munkagépek, természetesen a legtöbb új. Évi átlagban 7 órás a munkaidő. A gazdaság mindig pozitívan zárta az évet, és a fizetés 100 százalékkal magasabb, mint a vajdasági átlag. Igaz, könnyebb az ő modelljükben gazdálkodni, hiszen állattenyésztés egyáltalán nincs.

A legnagyobb tanulsággal a cukorrépa és a búza szolgált. Bebizonyosodott, hogy érdemes cukorrépát termeszteni, cukorrépamagot, hiszen 100 százalékkal több a jövedelem, mint a kukoricánál, vagy a búzánál. Igaz, az intenzív gazdálkodáshoz intenzív körülményeket is kell teremteni. A műutakkal jól ellátott birtokon kísérleti táblákat is berendeztek. Két szovjet búzafajtát dicsértek, az Aurorát és a Kavkazt. Könnyen meglehet, hogy az elkövetkezendő években hazánkban is e két búzafajta, de legalábbis az egyik „kiszorítja" a köztermesztésben oly népszerű Bezosztaját. A viharnak jobban ellenállnak, az anyagköltség kisebb a termesztésüknél, ugyanakkor bőven termő fajták. Kár, hogy eddig a magyar szakemberek nem figyeltek fel rájuk eléggé.

Az eszéki kombinát Európa egyik legnagyobb gazdasága. Növénytermesztési, állattenyésztési és ipari ágazata van. A mezőgazdasági területe 50 ezer hektár szántó. A növénytermesztési ágazatnak négy részlege van. Négy faluban, 22 ezer hektáron búzát, 18 ezer hektáron kukoricát, 7 ezer hektáron cukorrépát termesztenek, míg 3 ezer hektáron az állattenyésztéshez szükséges takarmánynövényeket. A cukorrépa a fő téma. Hat éve termesztik, s monogen vetőmagot használnak, jövőre már az egész területen ezzel dolgoznak. A hatalmas táblákon 400—1000 hektáros cukorrépatáblákon, öröm volt járni. Sokat ígér, bár bőven van még tennivaló. Vetésnél 85 százalékos csíraképes magot kaptak, s 12x50 centiméteres távolságra vetettek. A vetőmag ára kilónként 8 dollár volt. Mindenképpen megéri, s kifizetődő.

A cukorrépa-termesztéshez természetesen nemcsak jó vetőmag, de megfelelő gépek is kellenek. Váltakozva használják a különböző gépmonstrumokat, kezdve a Jon Deere-től a nyugatnémet fajtákig. Mezőhegyes is vásárolt már egy cukorrépabetakarító gépsort Amerikából, aminek a költsége meghaladta az 1 milliót. Szükség volt rá, hiszen hazánkban az egyetlen nagyüzem, ahol ezekben az években sokat tettek és tesznek a cukorrépa termesztéséért. Az idén nagy területen díszlik ez a növény, emellett a környező gazdaságoknak, állami gazdaságoknak és termelőszövetkezeteknek szaktanácsadást is ad Mezőhegyes. Ezt szolgálta a kétnapos tanulmányút is, hogy a termesztésben „otthon levők", a gyakorlatban lássák a külföldi jó példákat is, s itthon kamatoztatva, hasznosítva a látottakat, jövedelmezőbbé tegyék a „cukor-előállítást".

Sz. L. I.

Buszmegállót épít a gumigyár

Levelet írt szerkesztőségünkhöz *Mikes* Sándor, a szegedi EMERGÉ Gumigyár igazgatója, s arról értesítette lapunkat, hogy a szegedi ipartelep legtávolabbi pontján, a gumigyárnál, saját erőből buszfordulót építettek. A tervek szerint az országúton, a gyár előtt a KISZ-tagok fedett megállóépületet emelnek, sőt közvetlenül az üzem bejáratánál — a busz személyzete számára — irányító-, pihenőfülkét képeznek ki.

Amint az igazgató írja — a már elkészített buszfordulóval sajnos, nem sokat javult a gyári közlekedés és a Volán nem indította be a Kiskundorozsma—gumigyár, baktói csatorna—Tarjántelep—gumigyár közvetlen járatát. Ennek ellenére azt remélik, hogy a hamarosan elkészülő kis irányító-, pihenőfülke — végállomás — átadása a Volánvállalatot arra ösztönzi, indítsa be az ígért járatokat.

Vadász Endre emlékkiállítása

Nagyon sok és nagyon szépen hangzó szó kellene ahhoz, hogy érdeme szerint méltassuk *Vadász* Endre *szegedi* származású festő- és grafikusművész tegnap, szombaton este a *Móra Ferenc Múzeum Horváth Mihály utcai képtárában* megnyílt emlékkiállítását. Sok szó, szép szó, mert hiszen Vadász Endre nagyon jó művész volt: könnyű kezű, de semmiképp sem könnyed forgatója a tollnak, a metszőtűnek, az ecsetnek; bravúrosan ügyes, de az igazságkeresésben mindig biztos megörökítője a neki oly kedves kisvárosi életnek, mesevilágnak.

A hely szűkös, így hát csak a lexikonok címszavainak expressz-stílusában lehet elmondani, hogy Vadász Endrét először *Heller* Ödön tanította rajzolni Szegeden, majd a budapesti akadémián *Glatz* Oszkár és *Zádor* István lett a mestere. (Időközben *Fényes* Adolftól is tanult festeni.) Járt *Olaszországban; Párizsban* megfordult többször is, szülővárosát pedig újra meg újra megtisztelte látogatásával, képgyűjteményeinek bemutatásával. Barátja, művésztársa volt *Buday* Györgynek, s különösen pesti éveiben művelte *Buday* „műfaját", a *fametszést*. Életét a közelmúlt legsötétebb éve, 1944 zárta le: *Gödöllőn*, mint táborlakó vette be azt a mérget, amelyet magával vitt — „utolsó eshetőségre".

Most lenne *hetvenéves* a negyvenhárom esztendős korában elhunyt Vadász Endre. Most lenne hetvenéves, s ahogy a látogató kis krokijait, csendes színvilágú tájemlékeit nézi, nem tud másra gondolni, csak arra: mennyi titkot fedezhetett volna még fel a kisemberek kis világáról a megfigyeléseknek ez a nagymestere; hány új lapocska őrizhetné kezének apró mozdulásait, hány karton a felnőttek nosztalgiáinak minden szomorúságával megidézett gyerekmeséket...

Vadász Endre azonban nincs többé. Sem a *bajai* halaskofák, sem a vándorcirkuszok bohócai nem várhatják, hogy megörökítse őket. Apró méretű munkái immár *művészettörténeti* „tények", s a mostani emlékkiállítás éppen arra hivatott, hogy jól megérdemelt rangjukat tovább emelje. Megnyitó szavaiban erről szólt *Szelesi* Zoltán művészettörténész, és a képek nézői sem kívánhatnak mást, mint nagyon sok és nagyon szépen hangzó szót — *illendő, méltó rangot adó elemzést!*

Akácz László

„Harapós" autóbusz

A tápéi csuklós autóbuszon (GA—61-77) alig utaztunk néhányan, az újabb felszállóknak akadt hely bőven a széles műbőrüléseken. A kalauznő a jegyeket rendezgette, az út olyan szabad volt előttünk, mintha nem is a délutáni csúcsforgalom idején igyekeznénk célunkhoz. Gyorsan a József Attila sugárút kereszteződéséhez értünk, ahol egyszeriben vége szakadt a nyugalmunknak; rémült gyereksírás, fékcsikorgás. A behemót jármű szempillantás alatt megállt, pont a kanyarban. Talán a sofőr jó reflexeinek is köszönhető, hogy a riadt, ötéves forma kislány — nem kevésbé rémült édesanyja segítségével —, harmadszori rántásra kiszabadította lábát a csuklós kocsi forgózsámolya és védőkorlátja közül. A kalauznő odasietett, felírta a gyerek meg a tanuk nevét. Fellélegeztünk, nem történt komoly baj.

Alighogy nekilendült a busz — elszabadult a pokol. A kalauznő kérdőre vonta az anyát, miért nem vigyázott jobban a kislányra, miért nem ültek máshová, hisz másutt is akad hely. Az utasok, úgy látszik, egyet értettek a kalauznővel. Hol a még mindig szipogó fiatalaszszonynak, hol egymásnak mondogatták: „Na, de ilyet, nem tud vigyázni a saját gyerekére!"

Igaz, ami igaz, a gyerekre úgy kell vigyázni, mint a tűzre, nemcsak az utcán, hanem az autóbuszban is. De abban már alig vagyok annyira biztos, hogy az effajta balesetek megelőzésének kizárólag az utasok óvatossága volna a módja. Hisz a közúti járművektől nemcsak a jó féket, hanem azt is elvárjuk, hogy belsejükben veszélytelenek legyenek. Mert bizony az előbb leírthoz hasonló bármikor, bárkivel előfordulhat. Például, amikor nem válogathat az ülések meg a között, hogy elől vagy hátul utazzon.

Nem tudom, a GA—61—77-es „harapós" csuklós autóbusz, s forgózsámolyon, illetve a védőkorláton alakítottak-e azóta? Ha nem, úgy ezt haladéktalanul ajánlom.

M. L.

Torpedósok, hajósok

Képernyő

Morvay László — némi szerencsével —, péntek esti torpedózást is megúszta. Miután *Papp* Tibor őrnagy, foglalkozását tekintve nem valami biztató hadiszerencsével, az utolsó lövést elhibázta, a nyertesek rendíthetetlen nyugalmával csomagolt össze: legközelebb megint vele találkozunk az egyik asztalnál. A *Telitalálat* lassan a képernyő slágere lesz: tanulságos, érdekes, játékos, izgalmas. Az utóbbi forduló talán egyetlen szépséghibája, hogy a választható témakörökből immár sorozatban kerülik el a *zenét*. Nem tudom, az új partnerek megválasztását szabályozzák-e belső szempontok. Ha nem, érdemes volna aszerint válogatni, hogy valamennyi forrást kimerítsenek — a nézők szórakoztatására.

Morvay László tehát megúszta, néhány perccel később *Bánhidi* László viszont nem. A fiatal öngyilkosjelölt lányanyát kimentette a Dunából, aki hálából néhány laza öltéssel „hozzávarrta" életét, sorsát az öreg hajóshoz. Hogy mennyire laza öltéssel, akkor derül ki igazán, mikor a fiatal tengerész megjelenik az uszályon, s balladai homályossággal, tulajdonképpen tisztázatlan körülmények közepette fölbontja ezt a kényszerű szükséghházasságot. Hogy Bánhidi László, a kitűnő színész, milyen író — az *Ember a vízben* című tévéfilmből bajosan állapítható meg. Hiszen más, jó prózai anyagot is szoktak unalmasan, ötlettelenül, vontatottan filmre fogalmazni. A történet gondolatisága, finom lírája érzékletes lehetőségeket teremt a képernyőn is, a felvevőgép azonban rendre túlexponált, a cselekmény menete lelassul, monoton, hangulatbágyasztó film áll össze belőle. Igazán életszerű, ízes képeket csak a vizespohárral bekortyolt román pálinkának — a nézőre is átragadó — szaga, aromája teremtett.

N. L.